

شهید جواد فکوری

جواد فکوری از فرماندهان نیروی هوایی و وزیر دفاع ایران بود که در دی ماه ۱۳۱۷ در محله چرنداب تبریز به دنیا آمد. وی مادری مذهبی و پدری سیاسی و از طرفداران دمکرات آذربایجان بود. پس از شکست فرقه دمکرات آذربایجان خانواده اش مجبور به ترک تبریز و مهاجرت به تهران شدند. پدر جواد پس از ورود به تهران در سبزه میدان بازار تهران، مغازه ایی خرید و مشغول کار بازرگانی نظیر صادرات فرش به اروپا و واردات چای، کاغذ و چسب از اروپا شد.

جواد فکوری، دوره ابتدایی خود را در مدرسه اقبال گذراند و تحصیلات متوسطه خود را در سال ۱۳۳۷ در دبیرستان مروی به پایان رساند. یک سال پس از اخذ دیپلم در کنکور سراسری شرکت کرد و در رشته پزشکی پذیرفته شد ولی به دلیل علاقه به خلبانی از این رشته انصراف داد و وارد دانشکده خلبانی نیروی هوایی شد.

وی در سال ۱۳۳۹، پس از گذراندن دوره مقدماتی پرواز در دانشگاه خلبانی، اولین پرواز مستقل خود را با هواپیمای ۳۳-T بر بالای دوشان تپه در وضعیت های مختلف به مدت یک ساعت و نیم با موفقیت انجام داد. با پایان این دوره ها، در سال ۱۳۴۲، فکوری برای تکمیل آموزش خود عازم آمریکا شد و پس از یک سال و نیم با طی ۲۶۳ ساعت آموزش پرواز، موفق به اخذ گواهینامه خلبانی هواپیمای شکاری بمب افکن ۴ شد.

جواد فکوری بعد از گرفتن گواهینامه به ایران بازگشت و با سمت ستوان دومی در پایگاه یکم شکاری مشغول به خدمت شد و بعد از مدتی به پایگاه هوایی شیراز منتقل شد و در گردان تاکتیکی شکاری، مشغول به خدمت شد. او در سال ۱۳۵۶، برای گذراندن دوره ستاد و فرماندهی راهی آمریکا شد و در اسفند ۱۳۵۷ بعد از پایان دوره مجدداً به ایران بازگشت. وی با گذراندن دوره های هنر آموزشی پرواز، تیراندازی هوایی در شب و فرماندهی ستاد با ۳۳۴۰ ساعت پرواز با هواپیمای اف-۴، از بهترین خلبان های این جنگنده در عصر خود به شمار می رفت.

پس از پیروزی انقلاب اسلامی، جواد فکوری کار خود را در نیروی هوایی به عنوان فرمانده نیروی هوایی شروع کرد و پس از تشکیل کابینه شهید رجایی با حفظ سمت به عنوان وزیر دفاع انتخاب شد. بعد از مدتی از سمت وزارت دفاع کناره گیری کرد و به دنبال انتصاب سرهنگ معین پور به فرماندهی نیروی هوایی، وی به سمت مشاور جانشین رییس ستاد مشترک ارتش منصوب شد.

با شروع جنگ تحمیلی عراق علیه ایران و پس از بمباران فرودگاه های ایران، سرلشکر فکوری درصدد اجرای طرحی در پاسخ به حریم شکنی دشمن برآمد و طرح کمان ۹۹ را ارائه داد. در این طرح، حدود ۱۴۰ فروند هواپیما در روز دوم دفاع مقدس یعنی یکم مهرماه ۱۳۵۹ دست به حمله سراسری زدند و آشیانه های نظامی ارتش بعثی عراق در مناطق کرکوک، موصل، رشیدیه، صبانیه، ناصریه، شعیبیه، کوت، المثنی و تموز را به بمباران بستند.

وی علاوه بر طراحی کمان ۹۹، طراحی عملیات اچ-۳ را انجام داد و در اجرای این عملیات خود نیز شرکت داشت. در عملیات اچ-۳ که جزو موفق ترین عملیات های نظامی هوایی مدرن بود، هواپیماهای ایران به فرماندهی فکوری به پایگاه های نیروی هوایی عراق در نزدیکی مرز این کشور با اردن حمله کردند.

پس از شکست حصر آبادان در مهرماه ۱۳۶۰، زمانی که هواپیمای ترابری سی-۱۳۰، برای انتقال مجروحان از تهران به اهواز رفت، امیر سرلشکر فکوری به همراه سرلشکر ولی الله فلاحی، امیر سرتیپ موسی نامجو، سردار یوسف کلاهدوز و سردار سرلشکر سید محمدعلی جهان آرا سوار این هواپیما شدند تا به تهران آمده و در خصوص نحوه شکست حصر و عملیات های صورت گرفته گزارشی را به فرمانده کل نیروهای مسلح، امام خمینی (ره) ارائه ندهند. اما هواپیما در نزدیکی منطقه کهریزک تهران دچار سانحه شد و جواد فکوری به همراه دیگر هم رزمانش به درجه رفیع شهادت نایل شد.

از دیگر مسئولیت های مهم شهید امیر سرتیپ جواد فکوری می توان به فرماندهی پشتیبانی پایگاه دوم شکاری، فرماندهی پایگاه شکاری، فرماندهی پایگاه یکم شکاری و معاون عملیاتی نیروی هوایی اشاره کرد.